

Význam osobností v rozvoji společnosti

Význam osobnosti v inovacích jako základu hospodářského a znalostního rozvoje je uveden na historických příkladech a to stručnou charakteristikou obsahu a forem svých historických úloh a výsledků.

Baťa – rozvoj odvětví – od bot, přes strojírenství až po letecký průmysl

- podmínky – změna sociálního prostředí
- nároky na chování lidí
- záměr jedné osoby schopné zaujmout vytvořit podmínky pro realizaci změn
- absolventi vzdělávání Baťovy školy jsou připraveni zastávat vysoké a technické i

mezinárodní funkce v rozvoji firmy

prof. Bláha – hluboké fyzikální znalosti s historickým předstihem

- vytváření kolektivu ke konkrétním technickým řešením na vysoké škole
  - laboratoř se studentskými praktikanty- základ pokračování
  - vědecká dílna
- orientace na základní technické problémy – vědecké přístroje pro nanosvět
  - přechodné jevy na el. sítích
- politika – neštěstí r. 1948 ve vytváření společenských změny – stop rozvoji
  - odstranění prof. z Brna posiluje slovenské vysoké školy

prof. List – technické znalosti dostal pomocí norem do širokého užití v technice

- kolektiv List – Osolsobě (energetika, elektrika) mění technické podmínky pro rozvoj elektrárenství a teplárenství v Brně
- vychová řadu
- je významnou osobou v rozhodování o způsobu výstavby Metra v Praze
- organizuje technický/společenský život
- organizuje mezinárodní spolupráci na normalizaci

Prof. Delong – rozvoj oboru – vědeckých přístrojů na bázi vědy a její spolupráce se světovou komunitou v průmyslu

- podmínky – postavení v řízení malého kolektivu
- mezinárodní postavení
- publikace, osobní kontakty
- finance AV – stát
- nároky na chování lidí – odborná autorita
- schopnost a vytrvalost v ovládnutí kolektivu ústavu
- schopnost rozpoznat příležitosti
- rozvoj el. mikroskopie, spolupráce s průmyslem, zpětná vazba – složitosti v aplikačním výzkumu
- posilování vědeckého předvídání v oblasti poznání fyzikálních a biochem. znalostí

hmot

- vzdělávání, univerzitní profesor a získání žáků/následníků schopných realizovat program vědeckých přístrojů formou „vědeckého podnikání“

doc. Malach – podpora spolupráce na prosazení společenského porozumění problémům podnikání

- organizování kolektivu k výměně znalostí a zkušeností ve změnách společenského podněbí

- schopnost definovat problémy společnosti a soustředit na ně kolektiv k řešení

- příklady – studie o podmínkách a úloze učňovského školství

- pražská konference s účastí místopředsedy vlády a představitelů EBN

U všech příkladů vlivu osobnosti na realizaci inovačních změn ve společnosti je významným prvkem schopnost vzdělávat lidi ve směru jejich pozitivního myšlení. Všechny zmiňované osobnosti svými aktivitami změnilы prostředí tak, aby jejich následníci byli aktivní součástí změn, které sledovali svým „podnikáním“ z pozice profesora, ale i významného podnikatele.

Všechny uvedené příklady znamenaly zásadní společenské, ale i ekonomické změny. Namítnete-li, že Baťa ovlivnil jen obuvnický průmysl, nemáte pravdu. Současně s budováním průmyslových odvětví (obuvnické, strojírenské, letecké, automatizace leteckých procesů) vybudoval moderní město. Nechal vypracovat studii „Republika pro 40 milionů“, která obsahuje reálný plán na dobudování infrastruktury Československa s konkrétními plány v dopravě, průmyslu, vzdělávání a dalších. Násilné obsazení a okupace neumožnily pokračovat v těchto plánech a světově proslulých změnách. Při tom všem dokázal vychovat, na úrovni střední „pracovní“ školy, celou potřebnou strukturu pracovníků nutných pro realizaci plánovaných podnikatelských záměrů i po ovládnutí světového trhu levnými botami.

Příklad prof. Bláhy se znalostmi elektrotechniky a jaderné fyziky, které časově předběhly technickou praxi o mnoho let, je příkladem schopnosti založit z pozice profesora nové vědecké a průmyslové odvětví vědeckých přístrojů. Rozsah jeho působení byl časově omezený převratem r. 1948, ale i přes tento hrubý zásah, stačil svými aktivitami s výchovou studentů a založením Vědecké dílny založit nový obor tím, že se této příležitosti chopili jeho studenti prof. Drahoš a prof. Delong. Ti oba jsou příkladem velké oddanosti svému oboru a schopnost rozvíjet obor technických přístrojů na úrovni Ústavu akademie věd a přitom nepodléhat tlakům na zrušení tohoto oboru jako vědecké disciplíny.

Z toho všeho, co víme o vlivu osobnosti na lidský pokrok, vyplývá otázka, zda žijeme ve společenském prostředí, které prvku osobnosti dostatečně využívá pro pozitivní změny ve společnosti, zda opatření ve zvyšování efektivního využívání vědy pro společenský rozvoj, jsou odpovídající potřebám a opatřením ke zvýšení konkurenceschopnosti.

Převaha administrativního řízení inovačních změn nad přípravou a realizaci dlouhodobých a strategických cílů, podcenění odpovědné úlohy jednotlivce – nositele nového pokroku, je jednou z překážek významnějšího postavení ČR ve světové konkurenci

Bez důvěry k osobnostem vědy a průmyslu nelze efektivně dosáhnout významného postavení Evropy ve světové soutěži.

Analyzujeme-li úlohu těchto vyjmenovaných lidí, kteří sice pracovali v různých společenských a politických prostředích, můžeme dojít k několika závěrům.

Dá se odvodit, že jejich aktivity směřovaly k několika základním cílům, mezi nimiž vystupují do popředí nástroje kvalitativních změn ve společnosti. Tyto změny v kvalitě mají nejen hospodářský, ale i sociální rozměr. Sociální zejména v tom smyslu, že není postavení

jednotlivce v procesu společenských změn tím, že dosahují včas v životě potřebného vzdělání a schopnost je transformovat ve změnách prostředí ke svému a společenskému užitku.

Proč to nefunguje jako princip řešení a řízení inovací ve VaVal?

Listopad 2011

Červen 2015